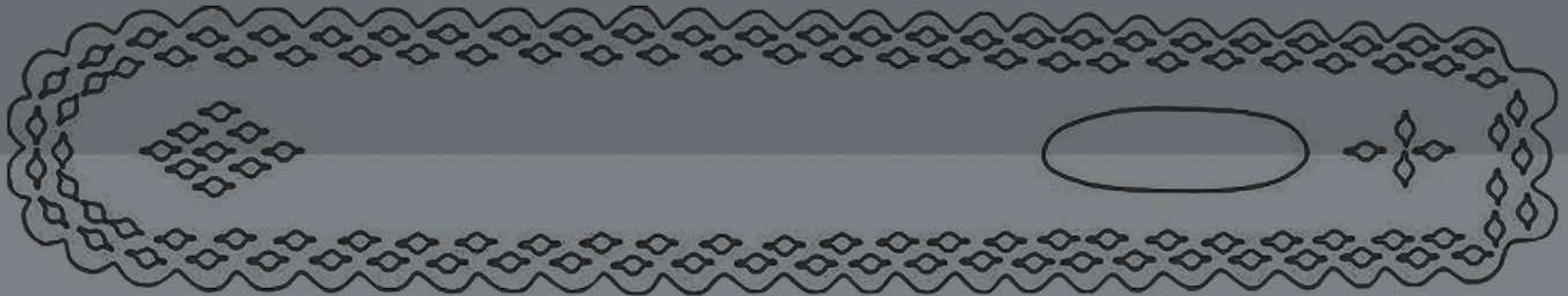
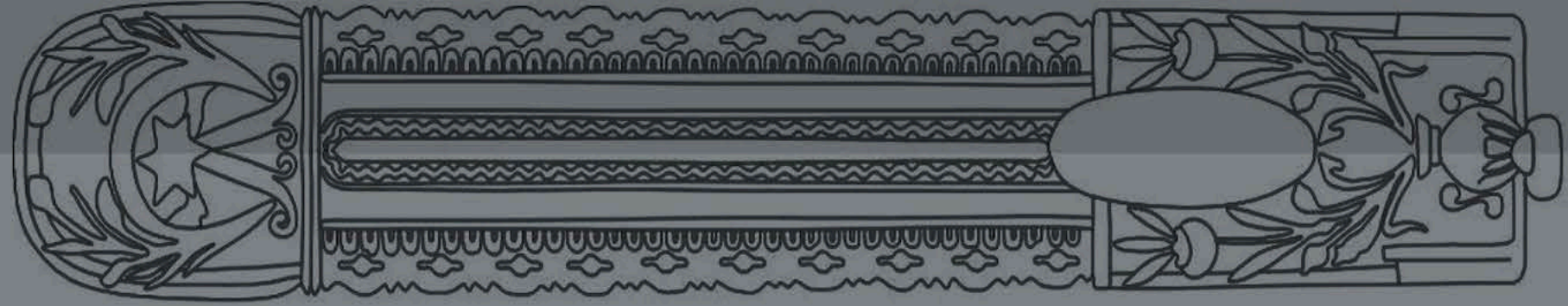

TÜRK-İSLÂM MEDENİYETİ

AKADEMİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ CİLT:16 SAYI:31

ISSN 1306-4223

TÜRK - İSLÂM MEDENİYETİ
İLMİ ARAŞTIRMALAR ENSTİTÜSÜ

31
2021 KIŞ

TÜRK- İSLÂM MEDENİYETİ
AKADEMİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

timad

Yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Editörler / Editors

Prof. Dr. Mehmet AYDIN
Prof. Dr. Dicle AYDIN

Editör Yardımcısı / Associaty Editor

Doç. Dr. Ahmet ARAS

Cilt / Volume: 16 - Sayı / Issue: 31 - Yıl / Year: 2021

Şubat / February - Kış / Winter

ISSN: 1306-4223

KONYA

“Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi”
Türk İslâm Medeniyeti İlmî Araştırmalar Enstitüsü Yayınıdır.

Dizinlenme Bilgileri

MLA International Bibliography
Central & Eastern European Academic Source (CEEAS)
EBSCO Discovery Service (EDS)
ULAKBİM (Sosyal ve Beşeri Bilimler)-TR Dizin
ASOS İndeks-SOBIAD Atıf Dizini

Listelenen diğerkaynaklar ve servisler

İSAM (İslâm Araştırmaları Merkezi)

Dergi web adresi: www.timad.com.tr

ISSN: 1306-4223

Basım Yılı
Şubat-2021

Baskı-Cilt

Dizgi Ofset Matbaacılık ve Cilt Sanayi
F. Çakmak Mh. 10451 Sk. No:4 KONYA

Yazışma Adresi / Communication Adres

Aşkan Mh. Sancaktar Cd.
İğdır Sok. No: 6. 42090 Meram/KONYA/TÜRKİYE

E-Posta / E-mail

info@timad.com.tr
mhaydin942@gmail.com, archdiclea@gmail.com, arasahmet@erbakan.edu.tr

Kapak Tasarımı: Mimar Sema TOPATAN

Telefon / Phone

+90 532 425 81 25, +90 536 963 66 83

Derginin Sahibi / Publisher

Türk-İslâm Medeniyeti İlmî Araştırmalar ve Sosyal Yardım Vakfı
Adına Av. Mehmet Aydeniz

Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi
Journal of the Academic Studies of Turkish-Islamic Civilization

Editors / Editors in Chief

Prof. Dr. Mehmet AYDIN
Prof. Dr. Dicle AYDIN

Editör Yardımcısı / Associaty Editor

Doç. Dr. Ahmet ARAS

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Mehmet AYDIN
Prof. Dr. Jean-Louis BACQUÉ-GRAMMONT
Prof. Dr. Danuta CHM_ELOWSKA
Prof. Dr. Claudia ROEMER
Prof. Dr. Mehmet AKGÜL

Prof. Dr. Dicle AYDIN
Prof. Dr. Funda TOPRAK
Prof.Dr. Zeliha Hale TOKAY
Prof. Dr. Nalan TÜRKMEN
Doç. Dr. Ahmet ARAS

Danışma ve Hakem Kurulu / Advisory Board and Academic Referees

Prof. Dr. Mehmet AYDIN (Konya NEÜ)
Prof. Dr. Kenan GÜRSOY (Galatasaray Ü.)
Prof. Dr. Tuncer BAYKARA (Gedik Ü.)
Prof. Dr. Nahide BOZKURT (Ankara Ü.)
Prof. Dr. Faruk TOPRAK (Ankara Ü.)
Prof. Dr. Nahide ŞİMŞİR (Balıkesir Ü.)
Prof. Dr. Adnan ŞİŞMAN (Gedik Ü.)
Prof. Dr. Ahmet TAŞGIN (Hacı Bayram Veli Ü.)
Prof. Dr. Mehmet AKGÜL (Konya NEÜ)
Prof. Dr. Mehmet Akif ERDOĞRU (Ege Ü.)
Prof. Dr. Funda TOPRAK (YBÜ)
Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ (Konya NEÜ)
Prof. Dr. Hayrani ALTINTAŞ (Ankara Ü.)
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ (Selçuk Ü.)
Prof. Dr. Ahmet YILMAZ (Konya NEÜ)
Prof. Dr. Sebahattin ŞİMŞİR (Balıkesir Ü.)

Prof. Dr. Nedim BAKIRCI (Niğde Ü.)
Prof.Dr. Erkan GÖKSU (İzmir DEÜ)
Prof. Dr. Saffet KÖSE (İzmir Katip Çelebi Ü.)
Prof. Dr. İsmail TAŞ (Konya NEÜ)
Prof. Dr. Turgut Kaplan (Selçuk Ü.)
Prof.Dr. Sami BAYBAL (Konya NEÜ)
Prof.Dr.Zeliha Hale TOKAY (MSGSU)
Prof.Dr. Nalan TÜRKMEN (Marmara Ü.)
Prof. Dr. Mustafa ÜNAL (Erciyes Ü.)
Doç.Dr. Şerife GENİŞ (Adnan Menderes Ü.)
Doç.Dr. Filiz ÇOLAK (Uşak Ü.)
Doç. Dr. Mustafa S. Akgül (Kastamonu Ü.)
Doç. Dr. Murat ŞİMŞEK (Konya NEÜ)
Doç. Dr. Gülşen Dişli (Konya NEÜ)
Doç. Dr. Zübeyde YAĞCI (Balıkesir Ü.)

**Yurt Dışından Danışma ve Hakem Kurulu /
Advisory Board and Academic Referees of Foreign Universities**

Prof. Dr. Jean-Louis BACQUÉ-GRAMMONT (Fransa)
Prof. Dr. Claudia ROEMER (Avusturya)
Prof.Dr.Muhammed HARB(Mısır-Sabahattin Zaim Ü.)
Prof. Dr. Avraham ELQAYAM (İsrail)
Prof. Dr. Danuta CHMIELOWSKA (Polonya)
Prof. Dr. Michel Balivet (Aix-Provence-Fransa)

Prof. Dr. Macide MAHLUF (Mısır)
Prof. Dr. Liliane VANA (Fransa)
Prof. Dr. Jacob LANDAU (İsrail)
Prof. Dr. Masataka TAKESHITA (Japonya)
Prof. Dr. Thierry ZARCONE (Fransa)

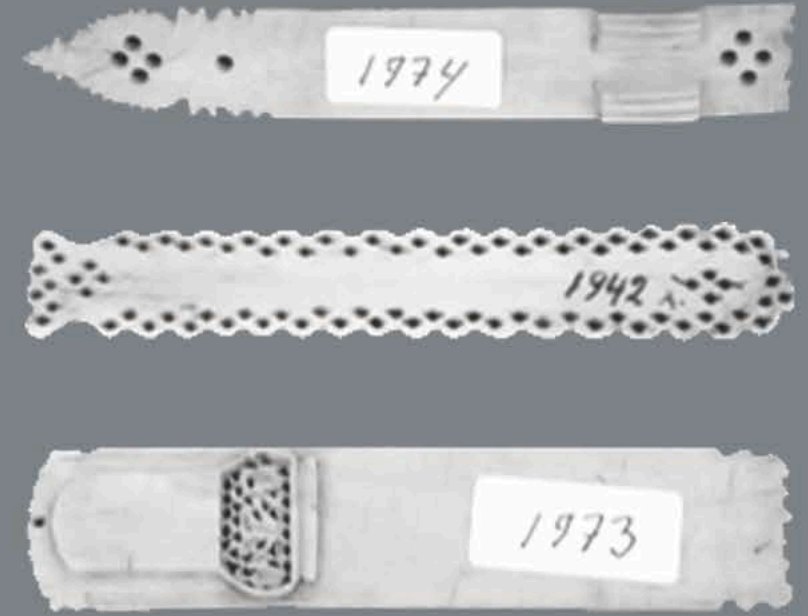
Journal of the Academic Studies of Turkish - Islamic Civilization

Volume: 16 - Issue: 31 - Year: 2021

Makta'

"... Basitleri kemikten, kıymetlileri fildişinden yapılan makta'ların abanoz ağacından, boynuz, bağa ve sedeften olanlarına da rastlanır. Gümüştan, sarı madenden veya üstü altın kakmalı taban demirinden imal edilmiş makta'larda kalemin kesileceği yere fildişinden küçük bir parça tutturulmuştur. Çünkü kalemin ağzı sert bir zeminde kesilirse kalem tıraşın "tîg" veya "namlu" denilen ağız kısmı dönerek keskinliğini kaybeder. Bu sebeple makta' yapımında kalem tıraşın keskinliğine zarar vermeyen fildişi gibi sertliği az maddeler tercih edilmiştir.

.... Makta' imali, dergâhların açık olduğu devirlerde mevlevîhânelere gelir sağlamak için Mevlevî dervişleri tarafından ince bir sanat haline getirilmiş, makta' üzerine çakı, mil ve kıl testere ile gayet ince oygularla Mevlevî sikkesi, nakış, çiçek ve yazı gibi (çoğunlukla Hz. Mevlânâ'nın ismi) gibi tezyinî unsurlar işlenmiştir. Bilhassa XIX. yüzyıla ait sanat değeri taşıyan böyle makta'ların dip tarafında Fikrî, Resmî, Sırrî gibi makta' sanatkârlarının imzalarına da rastlanır. Kızıldeniz sedeflerinden özenle yapılan, baş makamına Kubbetü's-sahre'nin ekseriya kabartma olarak işlendiği sedef makta'lara da yapıldığı şehrin adı dolayısıyla "Kudüs işi" denilmektedir."

Arka kapak metin kaynağı: M. Uğur DERMAN, Türkiye Diyanet Vakfı, İslâm Ansiklopedisi, Makta' Maddesi., Cilt: 27, Sayı: 454.

Ön ve arka kapak fotoğraf ve çizimler için kaynak:

Kara, H., Aygör, E.; (2020), Ankara Etnografya Müzesinde Bulunan Makta-lar [Cutting Slabs (Maktas) in Ankara Ethnography Museum]. Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi- Journal of the Academic Studies of Turkish-Islamic Civilization, 15/30 (Mart - March): 247-266.

**Scientific Research Institute
of Turkish - Islamic Civilization**